

WYROK

1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Jarosław Ochocki

Sędziowie: SSO Justyna Andrzejczak

SSR del. do SO Katarzyna Stolarek (spr.)

Protokolant: apl. adw. Robert Piskor

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – Artura Domańskiego

po rozpoznaniu w dniu 21.04.2015r.

sprawy: (...) i (...)

oskarżonych o przestępstwa z art.278§1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego M. C., D. P. (1) oraz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego R. R. od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda z dnia 28.10.2014r. sygn. akt III K 1099/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w pkt 5 wyroku przyjmuje, iż D. P. (1) dopuścił się opisanych tam przestępstw popełnionych w dniu 29.08.2013r. (tiret 1 i 3) działając wspólnie i w porozumieniu z M. C. oraz ustalonym nieletnim, a przestępstwa popełnione w dniu 28.08.2013r. (tiret 2) działając wspólnie i w porozumieniu z M. C.,

b) w pkt 7 wyroku z podstawy prawnej eliminuje art.86§1 kk i w to miejsce przyjmuje art.91§2 kk,

c) w pkt 15 wyroku (myślnik 4) zobowiązuje oskarżonego M. C. do naprawienia szkody poprzez zapłatę R. R. kwoty 900 (dziewięćset) złotych,

2. w pozostałym zakresie utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelacje oskarżonego D. P. (1) i obrońcy oskarżonego M. C. za oczywiście bezzasadne,

3. zasądza od oskarżonego M. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. R. kwotę 400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze,

4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Marty Olejarnik kwotę 516,60 zł tytułem obrony udzielonej oskarżonemu D. P. (1) z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

5. zwalnia oskarżonych od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w tym od opłaty za II instancję.

SSR Katarzyna Stolarek SSO Jarosław Ochocki SSO Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 października 2014r. w sprawie o sygn. akt III K 1099/13 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu uznał oskarżonego (...) za winnego ciągu przestępstw z art.278§1 kk oraz z art.13§1 kk w zw.

z art.278§1 kk, popełnionych wspólnie i w porozumieniu – w różnych konfiguracjach - z D. K., D. P. (1) i ustalonym nieletnim i za to wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 złotych każda. Wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 4 lat próby i oddano oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora (pkt 1, 2 i 3 wyroku).

Przedmiotowym wyrokiem (...) został uznany za winnego ciągu trzech przestępstw z art.278§1 kk w zw. z art.64§1 kk oraz z art.13§1 kk w zw. z art.278§1 kk w zw. z art.64§1 kk, popełnionych wspólnie i w porozumieniu z D. P. (1) i ustalonym nieletnim, za co wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Nadto oskarżony D. P. (1) został uznany za winnego ciągu dwóch przestępstw z art.291§1 kk w zw. z art.64§1kk, za co wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. Wymierzone kary jednostkowe połączono i wymierzono karę łączną w wymiarze 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania w dniach 29.08.2013r. i 30.08.2013r (pkt 5,6,7 i 8 wyroku).

Nadto przedmiotowym wyrokiem zobowiązano – na podstawie art.46§1 kk - M. C. do naprawienia szkody pokrzywdzonym, m.in. R. R. poprzez zapłatę kwoty 800 złotych (pkt 15 wyroku). Nadto M. C. oraz D. P. (1) zostali zobowiązani do naprawienia szkody po połowie na rzecz pokrzywdzonej M. D. (pkt 16 wyroku).

W pkt 22 wyroku zasądzono nadto od oskarżonego M. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. R. kwotę 500 złotych tytułem zwrotu kosztów ustanowienia zastępstwa adwokackiego.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł **obrońca oskarżonego M. C.** zaskarżając wyrok w części dotyczącej kary na korzyść oskarżonego.

Apelujący zarzucił wyrokowi: rażącą niewspółmierność kary przejawiającą się orzeczeniem kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat tytułem próby oraz kary grzywny 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 złotych, mimo, iż – zdaniem obrońcy – postawa sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste pozwalają na uznanie że cele kary zostałyby osiągnięte gdyby orzeczono wobec niego karę o łagodniejszym wymiarze.

W następstwie powyższego obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary ograniczenia wolności ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia powyższego wniosku o wymierzenie kary pozbawienia wolności w dolnych granicach jej ustawowego zagrożenia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby.

Apelację od wyroku złożył również **oskarżony D. P. (1)**, który zaskarżył wyrok w całości. Z treści jego apelacji wynika, iż nie zgadza się on z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd I instancji. Skarżący zakwestionował dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę zgromadzonych dowodów, podkreślając iż obciążające go wyjaśnienia i zeznania są jedynie pomówieniami. Wniósł o uniewinnienie.

Apelację od wyroku złożył także **pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego R. R.** Zaskarżył przedmiotowy wyrok w części orzeczenia o karze tj. co do pkt 15 tiret 4 wyroku oraz w zakresie postanowienia o kosztach sądowych zawartego w pkt 22 wyroku na niekorzyść oskarżonego M. C..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art.46§1 kk polegające na nieuwzględnieniu w całości wniosku oskarżyciela posiłkowego R. R. i wymierzenie M. C. środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz oskarżyciela kwoty 800 złotych co stanowi jedynie część wyrządzonej przez oskarżonego szkody albowiem – zdaniem pełnomocnika – ze zgromadzonych dowodów wynika, iż R. R. poniósł szkodę w wysokości 900 złotych.

2. naruszenie przepisów postępowania tj. art.616§2 pkt 2 kpk i art.627 kpk w zw. z §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez błędne ich zastosowanie a w konsekwencji

uznanie przez sąd iż kwota 500 zł netto jest adekwatna do nakładów pracy pełnomocnika i charakteru sprawy, podczas gdy żądany zwrot kwoty z tytułu ustanowienia pełnomocnika przez oskarżyciela posiłkowego z wyboru wraz z podatkiem VAT wynikający z przedłożonej faktury nie przekracza sześciokrotności stawki minimalnej za prowadzenie sprawy o występki.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 15 tiret 4 poprzez zobowiązanie M. C. do naprawienia szkody poprzez zapłatę R. R. kwoty 900 złotych oraz w pkt 22 poprzez zasądzenie od oskarżonego M. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. R. kwoty 615 zł.

Nadto pełnomocnik wniósł o dodatkowe ustalenie kosztów procesu obejmujących wydatki oskarżyciela posiłkowego związane z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu przed sądem I instancji poprzez zasądzenie od oskarżonego M. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego dodatkowo kwoty 369 zł wynikającej z faktury VAT nr (...) z dnia 31.10.2014r. obejmującej reprezentację oskarżyciela na trzech rozprawach. Nadto pełnomocnik wniósł o zasądzenie od oskarżonego M. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego R. R. kwoty 492 zł tytułem zwrotu wydatków – kosztów ustanowienia zastępstwa adwokackiego przez Sądem II instancji, zgodnie z przedłożoną fakturą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżonego D. P. (1) oraz obrońcy oskarżonego M. C. nie zasługiwały na uwzględnienie, a argumentacje przywołane na poparcie stawianych zarzutów wskazują, że są one bezzasadne i to w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 457§ 2 k.p.k. Stąd też ww. apelacje nie odniosły oczekiwanych oraz postulowanych przez skarżących rezultatów. Częściowo zasadna okazała się natomiast apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego R. R. i skutkowała ona częściową zmianą zaskarżonego wyroku.

Przechodząc do meritum należy stwierdzić, iż oczywista bezzasadność wniesionego środka zaskarżenia wynika ze stwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości, że w sprawie nie zachodzą uchybienia określone w art. 438 k.p.k. ani w art. 439 k.p.k., oraz przesłanka wynikająca z art. 440 k.p.k. Chodzi o sytuację, kiedy niezasadność zarzutów apelacji oraz powołanej w niej argumentacji nie budzi w ocenie Sądu orzekającego żadnych wątpliwości. Powołane powyżej okoliczności uzasadniająca określenie apelacji za oczywiście bezzasadną, zachodziły w niniejszej sprawie w odniesieniu do apelacji oskarżonego D. P. (1) oraz obrońcy oskarżonego M. C..

W ocenie Sądu II Instancji, Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, właściwie ocenił zgromadzone dowody oraz prawidłowo ustalił na tej podstawie stan faktyczny. Przeprowadzona ocena zebranego materiału dowodowego jest przekonująca i nie nosi cech dowolności. Mieści się ona w granicach zakreślonych przez przepis art. 7 k.p.k. Sąd I instancji dokonał także prawidłowych ustaleń prawnych. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełniało natomiast wszystkie wymagania określone w art. 424 kpk, co umożliwiło jego kontrolę instancyjną. Sąd Okręgowy nie dopatrył się też występowania w sprawie bezzwzględnych podstaw odwoławczych.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji D. P. (1) należy podkreślić, iż jego sprawstwo w zakresie przypisanych mu przestępstw nie mogło budzić wątpliwości w świetle zgromadzonych dowodów. Na jego udział w przestępstwach kradzieży rowerów jak i pośrednictwa przy zbyciu kradzionych rowerów wskazują jednoznacznie wyjaśnienia M. C., który w swoich wyjaśnieniach konsekwentnie i stanowczo twierdził, iż przedmiotowych przestępstw dopuścił się wspólnie i w porozumieniu m.in. z D. P. (2). W ocenie Sądu odwoławczego M. C. nie miał interesu aby fałszywie pomawiać współoskarżonego, zwłaszcza że sam M. C. przyznał się do zarzuconych mu i to w większej liczbie przestępstw, opisując dokładnie w jakich konfiguracjach jakich czynów dokonał (tylko kilku dokonał wspólnie z D. P. (3)). Na sprawstwo D. P. (3) wskazywały także inne dowody, szczegółowo omówione w uzasadnieniu Sądu I instancji, m.in. zeznania B. K., A. C. jak również protokół zatrzymania z 29.08.2013r. Sąd II instancji w całości podzielił poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne odnośnie D. P. (3), uznając iż znajdują one pełne potwierdzenie w materiale dowodowym, uznanym za wiarygodny. Sąd Okręgowy z urzędu badał również współmierność wymierzonej wobec oskarżonego kary i także w tej materii, podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, uznając orzeczone kary

jednostkowe za współmierne do wagi czynów i zgodne z dyrektywami zawartymi w art. 53 kk. Także wymiar kary łącznej nie budził żadnych wątpliwości i zastrzeżeń.

Sąd odwoławczy dostrzegł jedynie z urzędu w odniesieniu do D. P. (3) potrzebę zmiany wyroku w pkt 5 poprzez doprecyzowanie, iż D. P. (1) dopuścił się opisanych tam przestępstw popełnionych w dniu 29.08.2013r. (tiret 1 i 3) działając wspólnie i w porozumieniu z M. C. oraz ustalonym nieletnim, a przestępstwa popełnione w dniu 28.08.2013r. (tiret 2) działając wspólnie i w porozumieniu z M. C. - co wynikało w sposób jednoznaczny i z akt sprawy i z uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego, a błąd będący de facto omyłką pisarską pojawił się zapewne podczas przepisywania zarzutów tożsamych z zarzutami M. C..

Jednocześnie Sąd II instancji zmienił wyrok w zakresie odnoszącym się do D. P. (1) w pkt 7, eliminując z podstawy prawnej art.86§1 kk i w to miejsce przyjmując art.91§2 kk, jako że doszło do połączenia kar za ciągi przestępstw, której to sytuacji dotyczy art.91§2 kk a nie przywołany art.86§1 kk.

Odnosząc się w dalszej kolejności do apelacji obrońcy M. C. należy wskazać, iż zarzuty tam podniesione nie zostały również uwzględnione przez Sąd II instancji.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego co do wymierzonej oskarżonemu kary, nie podzielając tym samym twierdzeń obrońcy o rażącej surowości wymierzonej kary. Należy w tym miejscu przytoczyć stanowisko wyrażane w orzecznictwie sądowym, w myśl którego rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art.438 pkt 4 kpk, zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica (dysproporcja) pomiędzy sumą kar zasadniczych i środków karnych orzeczonych przez sąd I instancji a karą jaką należałoby sprawcy wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw sądowego wymiaru kary określonych w art.53 kk (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30.09.2010r., sygn. akt II Aka 266/10, lex nr 686862).

Analiza ujawnionych okoliczności obciążających jak i łagodzących nie wskazuje by tego rodzaju przypadek wystąpił w niniejszej sprawie – w odniesieniu do M. C.. Podnoszone przez obrońcę okoliczności łagodzące: młody wiek oskarżonego, jego przyznanie się do winy, uprzednia niekaralność zostały uwzględnione przez Sąd Rejonowy przy wydawaniu wyroku, co znalazło wyraz w pisemnym uzasadnieniu wyroku, gdzie szeroko omówione zostały także okoliczności obciążające mające wpływ na wymiar kary (ilość czynów, motywacja sprawy). Mając na uwadze przytoczone powyżej okoliczności Sąd odwoławczy uznał, iż twierdzenia zawarte w apelacji o rażącej niewspółmierności kary są nieuzasadnione. Ewentualne ograniczenie się w niniejszej sprawie do orzeczenia kary ograniczenia wolności – o co wnioskował skarżący sprawiłoby, że wymierzona kara byłaby karą rażąco łagodną i nie byłaby w stanie spełnić celów określonych przez ustawodawcę, zarówno w zakresie prewencji indywidualnej jak i generalnej.

Wymierzona oskarżonemu M. C. kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie może też uchodzić za rażąco surową, jeśli weźmie się pod uwagę że występki z art.278§1 kk jest zagrożony karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, zwłaszcza że mamy do czynienia z ciągiem 10 przestępstw, za który to ciąg – zgodnie z treścią art.91§1 kk istniała możliwość wymierzenia kary do górnej granicy zagrożenia zwiększonego o połowę czyli do 7,5 lat. Także okres próby wyznaczonej w związku z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności nie budzi wątpliwości zważywszy, że w przypadku sprawcy młodocianego minimalny okres próby wynosi 3 lata (art.70§2 kk). Nie może być też uznana za rażąco surową wysokość orzeczonej kary grzywny (50 stawek po 10 zł każda), którą uznać należy za raczej symboliczną, którą oskarżony będzie w stanie uiścić, wykorzystując w pełni swoje możliwości zarobkowe.

W odniesieniu do apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego Sąd odwoławczy uwzględnił zarzut dotyczący orzeczonego środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego R. R.. Istotnie nieuzasadnione było zasądzenie kwoty 800 zł, co ewidentnie musiało zostać spowodowane omyłką albowiem z opisu czynu przyjętego w wyroku jak i z uzasadnienia pisemnego wyroku wynika, iż Sąd Rejonowy przyjął jako wartość skradzionego roweru na szkodę R. R. kwotę 900 złotych. Powyższe znajduje również wsparcie w materiale

dowodowym (zeznania pokrzywdzonego w toku procesu). Wobec powyższego Sąd odwoławczy – zgodnie z wnioskiem skarżącego – zmienił zaskarżony wyrok w pkt 15 (myślnik 4) i zobowiązał oskarżonego M. C. do naprawienia szkody poprzez zapłatę R. R. kwoty 900 złotych.

Sąd II instancji nie podzielił natomiast stanowiska pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego odnośnie postanowienia o kosztach zawartego w pkt 22 zaskarżonego wyroku, który to zarzut sprowadzał się do zakwestionowania przez skarżącego przyznania mu tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego kwoty netto wynikającej z faktury z dnia 7.02.2014r. (k.422 akt) tj. kwoty 500 złotych, uznając iż zasadzona wina być kwota brutto tj. kwota 615 zł.

Sąd odwoławczy w całości podziela stanowisko Sądu I instancji w tej materii. Jak bowiem wynika z przywołanego przez Sąd I instancji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu tylko w przypadku kiedy strona korzysta z adwokata ustanowionego z urzędu (§2 pkt 3) wypłaca się tzw. kwotę brutto tj. podwyższoną o stawkę podatku Vat. Skoro zatem pełnomocnik z wyboru oskarżyciela posiłkowego po zamknięciu przewodu sądowego wnosił o zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego udokumentowanych przedmiotową fakturą z dnia 7.02.2014r. to zasadne było przyznanie kwoty netto czyli bez podatku tj. 500 zł, co też Sąd Rejonowy uczynił. Podobnie Sąd II instancji uczynił przyznając zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego oskarżycielowi posiłkowemu za postępowanie odwoławcze – zgodnie z fakturą z dnia 2.12.2014r. opiewająca na kwotę 400 złotych (bez podatku).

Na marginesie wskazać należy, iż Sąd odwoławczy nie odnosił się w ogóle do wniosku zawartego w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o dodatkowe ustalenie kosztów procesu za postępowanie przed sądem I instancji w kwocie 369 zł – zgodnie z przedstawioną fakturą z dnia 31.10.2014r., uznając, iż taki wniosek powinien zostać rozpoznany przez Sąd I instancji, tak aby nie zamykać drogi do ewentualnego zaskarżenia postanowienia w przedmiocie ustalenia dodatkowych kosztów postępowania.

Uwzględniając powyższe rozważania, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok we wskazanym powyżej zakresie – odnośnie pkt 5, 7, 15, w pozostałym zaś zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację oskarżonego D. P. (1) i obrońcy M. C. za oczywiście bezzasadne.

Rozstrzygając natomiast o kosztach sądowych Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonych od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w tym od opłaty za II instancję. Jednocześnie zasądzono na rzecz obrońcy z urzędu oskarżonego D. P. (1) koszty zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (420 złotych + podatek VAT).

SSR Katarzyna Stolarek SSO Jarosław Ochocki SSO Justyna Andrzejczak